

Експертний висновок
до законопроекту «Про внесення доповнень до Закону України «Про
споживче кредитування» (щодо заборони нарахування та стягнення
неустойки за кредитами, наданими в іноземній валюті)»
згідно з статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

Проект Закону України «Про внесення доповнень до Закону України «Про споживче кредитування» (щодо заборони нарахування та стягнення неустойки за кредитами, наданими в іноземній валюті)» (реєстр. № 3846 від 14.07.2020), внесений народним депутатом України В.О. Кінзбурською.

2. Завдання законопроекту

Законопроектом передбачено внести доповнення до Закону України «Про споживче кредитування» та встановити заборону на нарахування, а також стягнення неустойки (штрафу, пені) за прострочення виконання грошового зобов'язання за договором, відповідно до якого позичальнику було надано кредит банком або іншим кредитором в іноземній валюті. Також передбачається звільнити позичальників від обов'язків сплати нарахованої, але ще не сплаченої неустойки (штраф, пеню) за такими договорами.

Водночас, слід зазначити, що відповідно до статті 509 Цивільного кодексу України (далі – ЦК) зобов'язанням є правовідношення, в якому одна сторона (боржник) зобов'язана вчинити на користь другої сторони (кредитора) певну дію (передати майно, виконати роботу, надати послугу, сплатити гроші тощо) або утриматися від певної дії, а кредитор має право вимагати від боржника виконання його обов'язку.

Зобов'язання виникають з підстав, встановлених статтею 11 ЦК, зокрема з договорів та інших правочинів.

При цьому статтею 627 ЦК встановлено, що сторони є вільними в укладенні договору, виборі контрагента та визначенні умов договору з урахуванням вимог цього Кодексу, інших актів цивільного законодавства, звичаїв ділового обороту, вимог розумності та справедливості.

Водночас, відповідно до статті 629 ЦК договір є обов'язковим для виконання сторонами.

Разом з тим слід зазначити, що 16 червня 2020 року прийнято Закон України «Про внесення змін до Господарського кодексу України та Цивільного кодексу України щодо недопущення нарахування штрафних санкцій за кредитами (позиками) у період дії карантину, встановленого з метою запобігання поширенню на території України коронавірусної хвороби COVID19» № 691-IX, який набрав чинності 04.07.2020.

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [58E2D9E7F900307B04000009E0E2F0014838300](#)

Підписувач [Драганчук Юрій Олегович](#)

Дійсний з [24.04.2020 13:01:11](#) по [24.04.2022 13:01:11](#)

Міністерство фінансів України

14020-04-3/23180 від 29.07.2020

Зазначеним Законом позичальників звільнено від обов'язків сплатити на користь кредитодавця (позикодавця) неустойку, штраф, пеню за прострочення виконання грошового зобов'язання за договором кредиту (позики) у період дії карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України на всій території України з метою запобігання поширенню на території України коронавірусної хвороби COVID19, або/та у 30-денний строк після дня завершення дії такого карантину.

При цьому слід зазначити, що запропоновані законодавчі новели щодо звільнення всіх без винятку позичальників від відповідальності за прострочення виконання зобов'язань за договорами кредиту (позики), незалежно від умов їх діяльності та причин прострочення, створить умови для недобросовісних позичальників не виконувати свої фінансові зобов'язання перед банками та іншими кредитодавцями, попри наявні в них можливості для їх виконання, а також призведе до демотивації добросовісних позичальників, які сумлінно виконували і продовжують виконувати зобов'язання перед кредитними установами. Така ситуація негативно позначиться на платоспроможності та ліквідності банків, дестабілізує роботу банків, спрямовану на зменшення обсягів непрацюючих активів у їх балансах, що матиме негативний вплив на банківську систему в цілому.

Разом з тим, зважаючи на те, що згідно з статтею 55 Закону України «Про Національний банк України» головною метою банківського регулювання і нагляду Національного банку України є безпека та фінансова стабільність банківської системи, захист інтересів вкладників і кредиторів, вважаємо, що законопроект потребує погодження з Національним банком України.

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Реалізація положень законопроекту не має прямого впливу на доходну чи видаткову частину Державного бюджету України.

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

Реалізація положень законопроекту не потребує додаткових видатків з державного бюджету.

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

Реалізація положень законопроекту не впливає на виконання закону про Державний бюджет України у поточному бюджетному періоді та не потребує внесення до нього змін.

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

Законопроект узгоджується із законами, що регулюють бюджетні відносини.

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

Законопроект не може бути підтриманий у запропонованій редакції.

**Заступник Міністра
фінансів України**

Юрій ДРАГАНЧУК